

JOHN GRISHAM

titluri publicate

THRILLER JURIDIC

...Și vreme e ca să ucizi

Firma

Cazul Pelican

Clientul

Camera morții

Omul care aduce ploaia

Juriul

Partenerul

Avocatul străzii

Testamentul

Frăția

Moștenitorii

Maestrul

Ultimul jurat

Mediatorul

Apelul

Asociatul

Mărturisirea

Litigiul

Șantajul

Șirul de platani

Muntele familiei Gray

Avocatul rebel

Informatorul

Negustorul de manuscrise

Barul Rooster

Ziua răzbunării

Îngerii dreptății

Uragan pe insula Camino

Și vine vremea îndurării...

Lista judecătorului

Băieții din Biloxi

SPORT

Campionul din Arkansas

Calico Joe

Sooley

UMOR

Un altfel de Crăciun

Fotbal și pizza

POVESTIRI

Ford County

NONFICȚIUNE

Nevinovatul

TINERI

Theodore Boone: Puștiul avocat

Theodore Boone: Răpirea

Theodore Boone: Acuzatul

Theodore Boone: Amenințarea

JOHN
GRISHAMSCHIMB
DE
OSTATICI

Traducere din limba engleză

GABRIEL STOIAN

LIBRISWe know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GRISHAM, JOHN

Schimb de ostatici / John Grisham ; trad. din lb. engleză de Gabriel Stoian.

- București : RAO Distribuție, 2025

ISBN 978-630-352-001-8

I. Stoian, Gabriel (trad.)

821.111

RAO Distribuție
Str. Bârgăului nr. 9-11, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

JOHN GRISHAM
The Exchange
Copyright © 2023 by Belfry Holdings, Inc.
Toate drepturile rezervate

Schimb de ostatici
© RAO Distribuție, 2024
Pentru versiunea în limba română

Design copertă
Stefan Hilden, © HildenDesign

2025

ISBN 978-630-352-001-8

CAPITOLUL 1

Singur în biroul lui de la etajul patruzeci și opt al unui sclipitor bloc-turn de la marginea sudică a Manhattanului, Mitch McDeere privea pe fereastră spre Parcul Battery și apele aglomerate de dincolo de el. Ambarcațiuni de toate formele și dimensiunile se încrucișau prin port. Urișele vase împovărate de containere așteptau aproape neclintite. Feribotul de Staten Island se deplasa centimetru cu centimetru prin dreptul Insulei Ellis. O navă de croazieră, înțesată de turiști, pornea spre largul oceanului. Un iaht impresionant pătrundea triumfător în port. Un individ cutezător, aflat pe un catamaran lung de patru metri și jumătate, descria zigzaguri, ferindu-se de ciocnirea cu alte ambarcațiuni. La trei sute de metri deasupra apei, nu mai puțin de patru elicoptere bâzâiau de colo-colo ca niște bondari furioși. În depărtare, camioanele de pe podul Verrazano stăteau încremenite, bară la bară. Statuia Libertății urmărea toate acestea de pe pedestalul ei majestuos. Era o priveliște spectaculoasă pe care Mitch se străduia să o aprecieze cel puțin o dată pe zi. Câteodată reușea, însă cele mai multe zile erau prea agitate ca să îi ofere momentele necesare pentru astfel de lejeritate trândavă. Ceesul îi era stăpân, iar viața lui era dominată de el la fel ca și ale celor câteva sute de avocați din acea clădire. Scully & Pershing avea peste două mii de avocați răspândiți în întreaga lume și firma se socotea drept cea mai importantă de pe planetă. Partenerii săi din New York, printre

care se număra și Mitch, beneficiaru de birouri tot mai spațioase în inima cartierului financiar. Firma avea deja o sută de ani, și gema de prestigiu, putere și bani.

A aruncat o privire la ceas, și astfel contemplarea s-a încheiat. Doi asociați au bătut la ușă și au intrat pentru a purta încă o discuție. S-au așezat la o mică masă rotundă, iar secretara le-a oferit cafele. Ei au refuzat, astfel că ea a plecat. Clientul lor era o companie finlandeză de transport maritim, care avea probleme în Africa de Sud. Autoritățile de acolo declaraseră embargou asupra unui transport de produse electronice provenite din Taiwan. Fără încărcătură, nava valora în jur de o sută de milioane de dolari. Încărcată la capacitate maximă, valora de două ori mai mult, iar cei din Africa de Sud erau iritați din cauza unor probleme ce țineau de plata unor taxe vamale. Mitch se deplasase până la Capetown de două ori în acel an, și nu dorea nici-decum să mai ajungă acolo. După jumătate de oră de discuții, i-a pus pe liber pe asociați, după ce le-a dat o listă de instrucțiuni, apoi a primit altă pereche de asociați.

La ora cinci fix, a avut un schimb de cuvinte cu secretara lui, care pleca acasă, și a trecut de lifturi, îndreptându-se spre scară. Pentru mici deplasări în sus sau în jos, evita lifturile pentru a scăpa de flecărelile fără sens ale avocaților pe care îi cunoștea mai mult sau mai puțin. Avea mulți prieteni în cadrul firmei și doar o mână de dușmani cunoscuți, dar mai exista întotdeauna un val nou de asociați recenți și parteneri începători, oameni activi, care aveau chipuri și nume pe care ar fi fost de presupus că trebuia să le recunoască. De multe ori, nu se întâmpla asta, și nici nu avea timp să își plimbe ochii pe lista de nume ale angajaților firmei și să le memoreze. Mulți dintre acei oameni aveau să plece înainte ca el să se familiarizeze cu numele lor.

Mersul pe scară îl ajuta să își exerseze mușchii picioarelor și plămânilor, și asta îi aducea mereu aminte că nu mai era în colegiu, că nu mai juca fotbal sau baschet în sală, când reușea să se antreneze ore în șir. Avea patruzeci și unu de ani, și încă era într-o formă decentă,

deoarece ținea o dietă, sărind masa de prânz de cel puțin trei ori pe săptămână, timp în care exersa în sala de sport a firmei. Acela era un alt avantaj oferit doar partenerilor.

A ieșit de pe scară la etajul patruzeci și doi și s-a dus spre biroul lui Willie Backstrom, un alt partener, dar unul care nu se bucura de luxul de a-și taxa serviciile cu ora. Willie ocupa postul de invidiat de a derula programe gratis și, cu toate că lucra ore în șir, nu trimitea nimănui vreo notă de plată. Pentru că nu ar fi avut cine să o plătească. Avocații de la Scully, îndeosebi partenerii, obțineau suficient de mulți bani, astfel încât firma era bine cunoscută pentru angajamentul ei de a acorda consultații legale gratuite. Făcea în mod voluntar activități în cazuri dificile din întreaga lume. Fiecărui avocat i se cerea să doneze cel puțin zece la sută din venituri pentru soluționarea multor cazuri, toate aprobate de Willie.

În cadrul firmei exista o împărțire echitabilă a cazurilor pro bono. Jumătate dintre avocați apreciau acest lucru, pentru că reprezenta o portiță de scăpare binevenită față de stresantele sarcini de a reprezenta clienți corporatiști supuși unor presiuni uriașe. Timp de câteva ore pe lună, un avocat putea reprezenta o persoană sau o companie nonprofit care avea probleme mari și să nu-și facă griji în legătură cu facturile și sau cu plata acestora. Ceilalți se arătau interesați doar de formă de ideea nobilă de a restitui ceva, dar o considerau o risipă. Acele două sute cincizeci de ore pe an puteau fi petrecute mai cu folos câștigând bani și îmbunătățindu-și poziția în diferite comisii care stabileau cine era promovat, cine devenea partener sau, la o adică, cine era concediat.

Willie Backstrom păstra pacea, lucru care nu era chiar atât de greu, deoarece niciun avocat, indiferent de ambițiile lui sau ale ei, nu avea cutezanța de a critica vreodată programele agresive pro bono promovate de firmă. Ba chiar firma de avocatură acorda premii anuale avocaților săi care își îndeplineau cu sârg îndatoririle în slujba celor mai puțin norocoși.

În acea perioadă, Mitch își petrecea patru ore pe săptămână colaborând cu un adăpost din Bronx pentru persoane fără adăpost și reprezentând clienți care se zbăteau să evite evacuarea din locuințele pe care le ocupau. Era o activitate sigură și curată de birou, fiind exact ceea ce își dorea. Cu șapte luni în urmă, îl văzuse pe un client din Alabama, aflat pe lista condamnaților la moarte, rostind ultimele cuvinte înainte de a fi executat. Își petrecuse opt sute de ore în decurs de șase ani străduindu-se în zadar să îi salveze viața acelui individ, astfel că i se frânsese inima văzându-l murind, acesta reprezentând eșecul suprem pentru el.

Mitch nu era sigur ce dorea Willie, însă faptul că fusese chemat era un semnal de alarmă. Willie era singurul avocat de la Scully care își purta părul în coadă de cal, și încă una neatrăgătoare. Avea părul cărunt, la fel ca și barba, iar cu câțiva ani în urmă, cineva bine poziționat pe scara ierarhică a companiei i-ar fi cerut să se radă și să se tundă. Însă firma acționa din greu pentru a renunța la imaginea fosilizată a unui club de intelectuali populat de albi care purtau costume de culoare închisă. Una dintre schimbările radicale din cadrul firmei fusese renunțarea la obiceiurile tradiționale privind ținuta. Willie și-a lăsat părul să crească și a mers la muncă în blugi. Încă în costum de culoare închisă, dar fără cravată la cămașă, a stat vizavi de el cât au schimbat amabilități. În cele din urmă, Willie a spart gheața.

- Ascultă, Mitch, există un caz în Sud de care aș dori să te ocupi.
- Te rog să nu-mi spui că tipul e pe lista de așteptare a condamnaților la moarte.
- Ba chiar este.
- Willie, nu mă simt în stare să fac asta. Te rog. În ultimii cinci ani, am avut două asemenea cazuri, și amândoi clienții au primit injecția letală. Nu am o reputație bună în domeniu.
- Mitch, ai făcut o treabă grozavă. Nimeni nu i-ar fi putut salva pe cei doi.
- N-aș putea suport încă un eșec.

- Vrei măcar să mă ascuți?

Mitch a cedat și a ridicat din umeri. Înclinația lui Willie pentru cazurile celor aflați pe lista condamnaților la moarte era legendară, și puțini avocați de la Scully îl puteau refuza.

- Bine, te-ascult.

- Îl cheamă Tad Kearny și mai are de trăit nouăzeci de zile până la execuție. Acum o lună a luat decizia bizară de a-și concedia avocații, pe toți, și alcătuiam o adevărată echipă tare.

- Cred că omul e nebun.

- Da, sigur. Este foarte probabil ca tipul să fie nebun din punct de vedere legal, dar statul Tennessee nu se dă bătut. În urmă cu zece ani, a împușcat mortal trei ofițeri sub acoperire în timpul unei acțiuni care a degenerat rău de tot. Au rezultat cadavre pretutindeni, în total au murit cinci oameni acolo. Și Tad a fost la un pas de moarte, dar autoritățile au reușit să-l salveze pentru ca mai târziu să-l poată executa.

Mitch a pufnit în răs de frustrare, apoi a zis:

- Și eu ar trebui să ajung acolo pe un cal alb și să-l salvez pe individ? Fii serios, Willie. Dă-mi vreun amănunt de la care să pornesc.

- Practic, nu există niciun element de care să te agăți, în afară de boala mintală. Necazul e că probabil nu va fi de acord să discute cu tine.

- Și-atunci, de ce să ne batem capul?

- Pentru că trebuie să încercăm, Mitch, și cred că tu ești omul pe care ne putem baza.

- Încă te ascult.

- Ei bine, am impresia că seamănă mult cu tine.

- A, mersi.

- Nu, vorbesc serios. E alb, are vârsta ta, și e din comitatul Dane, statul Kentucky.

Preț de câteva secunde, Mitch nu a avut nicio reacție, apoi a reușit să spună:

- Nemaipomenit. Poate om fi veri.

- Nu cred, dar tatăl lui a lucrat într-o mină de cărbuni, la fel ca și tatăl tău. Și amândoi au murit acolo.

– Am pierdut orice legătură cu familia mea.

– Îmi pare rău. Ție ți s-a oferit o șansă și ai avut inteligența de a pleca de acolo. Tad n-a avut norocul tău, și de aceea a avut de a face cu drogurile, deopotrivă consumator și traficant. El și câțiva amici de-ai lui făceau o livrare mare în apropiere de Memphis când au fost prinși într-o ambuscadă organizată de cei de la narcotice. În afară de Tad, toți au murit. Se pare că acum, în cele din urmă, îl va părăsi norocul.

– Nu se pune la îndoială vinovăția lui?

– Juriul nu a avut nicio îndoială, asta e clar. Problema care se pune nu e a vinovăției, ci a sănătății mintale. Ideea e să fie evaluat de niște specialiști, doctori de-ai noștri, și facem o ultimă încercare. Cu toate astea, în primul rând, trebuie ca cineva să meargă acolo și să discute cu individul. În prezent nu primește vizitatori.

– Și crezi că eu voi reuși să mă apropiu de el?

– Puțin probabil, dar de ce să nu facem o încercare?

Mitch a inspirat adânc și a încercat să găsească o modalitate de a se sustrage. Ca să câștige timp, a întreat:

– Cine îl reprezintă acum?

– Practic, nimeni. Tad a devenit un fel de avocat al închisorii și a depus toate documentele necesare pentru a-i concedia pe avocații lui. Amos Patrick l-a reprezentat multă vreme, și e unul dintre cei mai buni avocați de acolo. Îl cunoști pe Amos?

– L-am întâlnit cândva la o conferință. Mare figură.

– Mai toți avocații condamnaților la moarte sunt niște figuri deosebite.

– Ascultă, Willie, nu-mi doresc câtuși de puțin să devin cunoscut ca avocat al condamnaților la moarte. Am avut deja două cazuri din astea, și-mi ajunge. Ele te rod și te consumă cumplit. Pe câți dintre clienții tăi i-ai văzut murind?

Willie a închis ochii și a respirat apăsător. Mitch i-a șoptit:

– Iartă-mă.

– Pe foarte mulți, Mitch. Să zicem doar că am trecut prin asemenea situații. Uite, am vorbit îndelung cu Amos, și mi-a confirmat că

și el e de părere că e o idee bună. O să te ducă la închisoare cu mașina și cine știe? Poate că Tad te va socoti o persoană suficient de interesantă ca să stea de vorbă cu tine.

– Mi se pare o fundătură.

– Peste nouăzeci de zile, sigur va fi o fundătură pentru Tad, însă măcar vom fi încercat.

Mitch s-a ridicat și s-a apropiat de o fereastră. Biroul lui Willie era cu fața spre vest, oferind imaginea fluviului Hudson.

– Amos e în Memphis, adevărat?

– Da.

– Chiar nu vreau să mă întorc la Memphis. E prea multă istorie acolo.

– E de domeniul trecutului, Mitch. S-a întâmplat acum cincisprezece ani. Ai ales firma nepotrivită și ai fost silit să pleci.

– Silit? La naiba, cei de acolo au încercat să măucidă. Mureau oameni, și toți cei din firmă au ajuns la închisoare. Împreună cu clienții lor.

– Dar meritau să ajungă la închisoare, adevărat?

– Așa cred, dar vina a căzut pe umerii mei.

– Iar acum au dispărut cu toții, Mitch. S-au împrăștiat.

Mitch a revenit pe scaun și i-a zâmbit prietenului său.

– Willie, sunt curios. Oamenii din firmă vorbesc despre mine și despre ce s-a întâmplat la Memphis?

– Nu, nimeni n-a adus vreodată vorba despre asta. Toți știm povestea, dar nimeni nu are vreme să bârfească. Ai procedat corect, ai plecat și ai luat-o de la capăt. Mitch, ești una dintre stelele noastre, iar la Scully asta e tot ce contează.

– Nu vreau să revin la Memphis.

– Mitch, ai nevoie de ore de lucru. Pontajul tău e cam subțirel anul ăsta.

– O să recuperez. De ce nu-mi găsești vreo fundație mică și drăguță care are nevoie de consultanță pro bono? Poate vreuna care hrănește copiii flămânzi, ori livrează apă curată în Haiti?

– Te-ai simți cumplit. Tu preferi acțiunea, dramatismul și termenele care trebuie respectate.

– Am mai fost în situații asemănătoare, și m-am descurcat.

– Te rog. Îți cer asta drept favoare. Serios, de fapt, nu am pe nimeni pe care să-l trimit acolo. Și există o șansă excelentă să nu te împiedici de ușa închisorii.

– Chiar nu vreau să mă întorc la Memphis.

– Hai, curaj, omule. Ai un zbor direct mâine, la ora unu și jumătate, de la aeroportul LaGuardia. O să te aștepte Amos. Dacă reușești, măcar o să fii într-o companie plăcută.

Simțindu-se învins, Mitch a zâmbit. În timp ce se ridica de pe scaun, a murmurat:

– Bine, am înțeles, apoi s-a îndreptat spre ușă. Știi ceva? Cred că-mi amintesc de o familie Kearny din comitatul Dane.

– Bravo, băiete. Du-te și vizitează-l pe Tad. Ai avut dreptate. S-ar putea să-ți fie un văr îndepărtat.

– Nu suficient de îndepărtat.

CAPITOLUL 2

A lături de mulți dintre rivalii lor de la marile firme de avocatură, precum și nenumărați oameni de afaceri de pe Wall Street, majoritatea partenerilor de la Scully au ieșit grăbiți din clădirea înaltă la ora șase după-amiază și au urcat în sedane de culoare neagră conduse de șoferi profesioniști. Cei mai importanți oameni, cei care gestionau fonduri de investiții, stăteau pe banchetele foarte spațioase ale unor automobile europene, lungi, pe care, de fapt, le dețineau și care erau conduse de șoferi aflați pe statul lor de plată. Adevărații mari stăpâni ai universului se retrăseseră cu totul din oraș și locuiau și lucrau discret în statul Connecticut.

Cu toate că își putea permite un astfel de serviciu de transport, Mitch a luat metroul, una dintre concesiile făcute simplității și trecutului său umil. A prins trenul de 6.10 la gara South Ferry, și-a găsit un loc pe o bancă aglomerată și, ca întotdeauna, și-a ascuns fața în spațele unui ziar. Trebuia să evite cu orice preț contactul vizual. Vagonul era înțesat de alți profesioniști bogați care se îndreptau spre nord și niciunul nu era dispus să stea de vorbă cu cineva. Deplasarea cu metroul nu era ceva umilitor. Era rapidă, ușoară, ieftină și, în general, sigură. Necazul era că ceilalți pasageri erau, într-un fel, oameni de pe Wall Street și, drept urmare, câștigau o mulțime de bani, ori erau aproape de o asemenea situație. Zilele petrecute de acești oameni în metrou erau aproape pe sfârșite.

Mitch nu avea timp pentru asemenea nimicuri. A frunzărit ziarul, s-a înghesuit cu alți oameni pe măsură ce în vagon urcau alți pasageri, și i-a permis minții să își amintească de Memphis. Nu spusese niciodată că nu va mai călca acolo. Nu era nevoie ca acea promisiune să fie exprimată față de soția sa, Abby. Plecarea din acel oraș fusese atât de înspăimântătoare încât niciunul dintre ei nu își putea imagina întoarcerea acolo din vreun motiv anume. Cu toate acestea, cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât devenea mai intrigat. Era vorba de o călătorie scurtă care probabil nu va avea nicio urmare. Îi făcea o uriașă favoare lui Willie, care, fără îndoială, îi va aduce o răsplată pe măsură.

După douăzeci și două de minute, a ieșit din stația Columbus Circle și a început plimbarea zilnică spre apartamentul lui. Era o seară splendidă de aprilie, cu cer senin și cu o temperatură plăcută, unul dintre acele momente immortalizate pe cărți poștale, când jumătate din populația orașului părea să fi ieșit în aer liber. Cu toate acestea, Mitch s-a grăbit spre casă.

Clădirea în care locuia se afla pe West 69th Street, aproape de Columbus Avenue, chiar în inima cartierului Upper West Side. A schimbat câteva cuvinte cu portarul, și-a luat corespondența primită în acea zi și a urcat cu liftul până la etajul paisprezece. Clark i-a deschis ușa și a întins brațele pentru a fi îmbrățișat. Deși avea opt ani, rămăsese tot un băiețel și nu se rușina să arate o oarecare afecțiune față de tatăl lui. Carter, fratele lui geamăn, era ceva mai matur și deja depășise acea fază. Mitch ar fi vrut să o strângă în brațe și să o sărute pe Abby și să o întrebe ce făcuse în acea zi, însă ea avea oaspeți în bucătărie. O aromă încântătoare inundase apartamentul. Se pregătea ceva de mâncare, astfel că cina promitea să fie delicioasă.

Chefi erau frații Rosario, Marco și Marcello, și ei gemeni. Erau dintr-un sătuc din Lombardia, din nordul Italiei, și în urmă cu doi ani ei deschisese un mic restaurant în apropiere de Lincoln Center. A avut un succes enorm încă din prima zi, iar curând ziarul *Times*

le-a acordat două stele. Era greu de obținut rezervări, astfel că perioada de așteptare era la acea dată de chiar patru luni pentru a primi o masă. Abby descoperise localul și mânca deseori acolo. Abby avea înțâietate în obținerea unei mese deoarece ea edita prima carte de bucate a fraților Rosario. Pe de altă parte, ea îi încuraja să folosească bucătăria ei modernă pentru a experimenta rețete noi, iar cel puțin o dată pe săptămână ei veneau la apartamentul familiei McDeere aducând punji cu ingrediente și o poftă scandalosă de a găti. În acele momente, Abby era în mijlocul bucătăriei sporovăind într-o italiană perfectă, în vreme ce Carter și Clark urmăreau totul din siguranța oferită de scaunele înalte aflate în apropierea blatului. Marco și Marcello adorau să se dea în spectacol în fața puștilor și explicau ceea ce făceau într-o engleză cu un pronunțat accent străin. În plus, îi săcăiau pe băieți să repete cuvinte și expresii italienești.

În timp ce și-a lăsat geanta diplomat, Mitch a chicotit urmărind scena, apoi și-a dezbrăcat haina și și-a turnat un pahar de Chianti. I-a întrebat pe băieți dacă și-au făcut temele și, ca de obicei, a primit asigurări că totul e în regulă. Marco a prezentat un mic platou cu bruschette, l-a așezat pe blat în fața băieților și l-a informat pe Mitch că nu trebuia să-și facă griji în legătură cu temele și cu alte probleme, deoarece băieții aveau sarcina importantă de a deveni degustători. Mitch s-a prefăcut că se simte admonestat. Va verifica temele mai târziu.

În mod deloc surprinzător, numele restaurantului lor era Rosario și era brodat cu litere îngroșate pe șorturile de culoare roșie purtate de chefi. Marcello i-a oferit un șorț lui Mitch, însă, ca întotdeauna, el a refuzat pe motiv că nu știa să gătească. Când erau singuri în bucătărie, Abby îi permitea să curețe și să mărunțescă legume, să dozeze mirodeniile sub ochii ei vigilenți, să aranjeze masa și să se ocupe de gunoi, toate acestea fiind activități grele și considerate acceptabile având în vedere talentele lui limitate. La un moment dat, ajunsese la funcția de sub-chef, după care fusese descalificat cu asprime când a ars o baghetă.